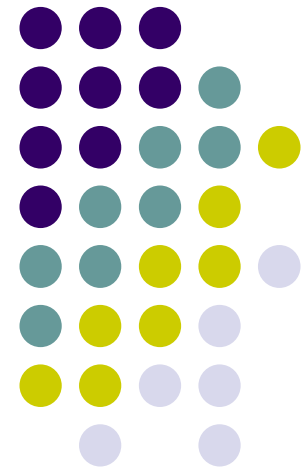

ΑΥΤΟΑΝΟΣΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΗΜΑΤΩΔΗΣ
ΛΥΚΟΣ

ΤΟ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η φυσιολογική λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος περιλαμβάνει

- τη **χυμική άνοσο απάντηση**, κατά την οποία παράγονται αντισώματα προς αντίδραση με ειδικά αντιγόνα
- και τη **κυτταρική άνοσο απάντηση**, η οποία χρησιμοποιεί τα Τ κύτταρα προς κινητοποίηση μακροφάγων των ιστών κατά της παρουσίας ξένων στοιχείων.

ΤΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΝΟΣΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

- Εκπαιδεύεται έτσι ώστε όταν προσβληθεί από κάποιον εισβολέα, τον μαθαίνει και αναπτύσσει ειδική γι' αυτόν ανοσία
- Αναπτύσσει ειδική μνήμη έναντι των εισβολέων που έχει συναντήσει
- Παρουσιάζει ανοσολογική ανοχή, διακρίνει δηλαδή τα στοιχεία του οργανισμού του από τα ξένα και δεν στρέφεται εναντίον του εαυτού του
- Και τέλος, μπορεί να συνεργαστεί με όλα τα υπόλοιπα συστήματα του οργανισμού, όπως το νευρικό, το ενδοκρινικό και το μεταβολικό.

Στα αυτοάνοσα νοσήματα το ανοσοποιητικό σύστημα

- είτε προσβάλλει τον ίδιο τον οργανισμό (**αυτοανοσία**), επιτίθεται δηλαδή εναντίον του ίδιου του σώματος, στοχεύοντας τα κύτταρα, τους ιστούς και τα όργανα,
- είτε στη προσπάθεια του να εξουδετερώσει ξένες ουσίες προκαλεί βλάβη στον οργανισμό (**αυτοφλεγμονή**),
- είτε τέλος υπολειτουργεί με αποτέλεσμα συχνές και υποτροπιάζουσες λοιμώξεις (**ανοσοανεπάρκειες**).

ΕΝΟΧΟΠΟΙΗΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

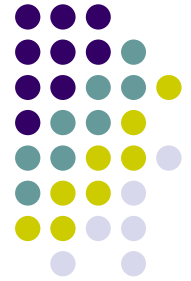
- Οι ιογενείς λοιμώξεις
- Το φως του ήλιου
- Η γήρανση
- Το χρόνια άγχος
- Οι ορμόνες
- Η εγκυμοσύνη
- Η γενετική προδιάθεση

- Ρευματοειδής αρθρίτιδα
- Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος
- Σακχαρώδης διαβήτης τύπου Ι
- Σκλήρυνση κατά πλάκας
- Σύνδρομο Sjogren
- Λεύκη
- Ψωρίαση
- Βαριά μυασθένεια
- Αυτοάνοση αιμολυτική αναιμία
- Κακοήθης αναιμία
- Αυτοάνοση θρομβοκυτταροπενία
- Κροταφική αρτηρίτιδα
- Νόσος του Crohn
- Πέμφιγα
- Σκληρόδερμα
- Δερματομυοσίτιδα
- Θυρεοειδίτιδα του Hashimoto
- Γηροειδής αλωπεκία

ΤΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ

Χαρακτηριστικά των νοσημάτων

- Είναι πολυπαραγοντικά
- Δεν κληροδοτούνται
- Αφορούν όλες τις ηλικιακές ομάδες
- Συχνά όμως εμφανίζουν «προτίμηση» σε γυναίκες αναπαραγωγικής ηλικίας και δασκάλους
- Διακρίνονται σε οργανοειδικά και σε συστηματικά
- Είναι χρόνια νοσήματα

ΛΥΚΟΣ

- Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος (ΣΕΛ). Μια χρόνια αυτοάνοση νόσο που μπορεί να προσβάλλει διάφορα όργανα του σώματος, όπως το δέρμα, τις αρθρώσεις, το αίμα, τα νεφρά, την καρδιά, τους πνεύμονες και τον εγκέφαλο.
- Νεογνικός Λύκος
- Φαρμακευτικός Λύκος
- Δισκοειδής Ερυθηματώδης Λύκος

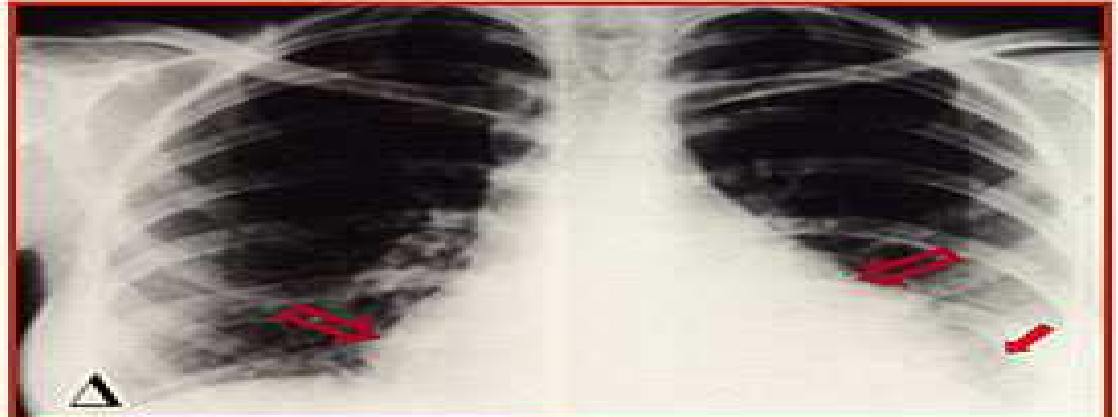
ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Εμφάνιση εξανθημάτων και ιδιαίτερα του χαρακτηριστικού εξανθήματος της πεταλούδας.
- Φωτοευαισθησία.
- Ανώδυνα έλκη στο στόμα και στη μύτη.
- Πόνος, αδυναμία και πρήξιμο των αρθρώσεων.
- Αλωπεκία.
- Διαταραχή της νεφρικής λειτουργίας.
- Αύξηση της αρτηριακής πίεσης.
- Δύσκολη και επώδυνη αναπνοή, εμφάνιση περικαρδίτιδας ή πλευρίτιδας.

- Διαταραχές νευρικού συστήματος που εκδηλώνονται με:
  - ✓ πονοκέφαλο,
  - ✓ ζάλη,
  - ✓ διαταραχές στη μνήμη,
  - ✓ οπτικές διαταραχές,
  - ✓ κατάθλιψη ή ανικανότητα συγκέντρωσης,
  - ✓ απότομες αλλαγές στη διάθεση και ασυνήθιστη συμπεριφορά.
- Οστεονέκρωση.
- Διογκωμένοι λεμφαδένες.
- Θρόμβοι στις αρτηρίες ή τις φλέβες.
- Προβλήματα στην όραση.
- Φαινόμενο Raynaud.

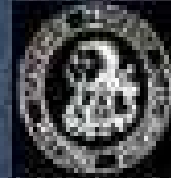
[c] University Erlangen
Department of Dermatology
Phone: [+49] 9131-85-2727

[c] University Erlangen
Department of Dermatology
Phone: (+49) 9131-85-2727

© University Erlangen,
Department of Dermatology
Phone: (+49) 91 31-85-2727

Τα πιο κοινά συμπτώματα

- Φωτοευαισθησία
- Εύκολη κόπωση
- Πυρετός
- Διογκωμένες και επώδυνες αρθρώσεις
- Μυϊκός πόνος
- Ασυνήθιστη τριχόπτωση
- Ωχρά ή κυανά άκρα μετά από καταστάσεις στρες ή έκθεση στο κρύο
- Αναιμία, αιμορραγική διάθεση, πονοκέφαλοι, σπασμοί και πόνοι στο στήθος.

Η ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Συνηθισμένες εξετάσεις
- ✓ ΤΚΕ
- ✓ CRP
- ✓ Εξετάσεις αίματος για αναιμία, θρομβοκυτταροπενία και λευκοπενία.
- ✓ Ηλεκτροφόρηση των πρωτεϊνών του πλάσματος (αυξημένη γαμμα-σφαιρίνη και μειωμένη λευκωματίνη)
- ✓ Βιοχημικές εξετάσεις (αύξηση της ουρίας και της κρεατινίνης στο αίμα, μεταβολές στη συγκέντρωση των ηλεκτρολυτών, αύξηση τρανσαμινασών και αύξηση των μυικών ενζύμων)
- ✓ Οι εξετάσεις ούρων (ερυθρά αιμοσφαίρια ή αυξημένο λεύκωμα)

- Ανοσολογικές εξετάσεις
- ✓ Αντιπυρηνικά αντισώματα (ANA).
- ✓ Αντισώματα έναντι του DNA.
- ✓ Αντιφωσφολιπιδικά αντισώματα.
- ✓ Αντισώματα anti-Sm.
- ✓ Επίπεδα συμπληρώματος στο αίμα(C3 και C4)
- Νεφρική βιοψία
- Η δερματική βιοψία
- Άλλες εξετάσεις
- ✓ Ακτινογραφίες θώρακος
- ✓ ΗΚΓ
- ✓ Υπερηχογράφημα
- ✓ ΗΕΓ
- ✓ MRI

ΘΕΡΑΠΕΙΑ

- Ασπιρίνη και άλλα αντιφλεγμονώδη (ΜΣΑΦ)
όπως
  - η ινδομεθακίνη
  - η ναπροξένη
  - η τενιξικάμη
  - η ιβομπρουφαίνη
- Ανθελονοσιακά όπως η δοξυχλωροκίνη
- Κορτικοστεροειδή τύπου κορτιζόνης
- Ανοσοκατασταλτικά όπως
  - το Imuran
  - η Methotrexate
  - και σπανιότερα η Χλωραμβουκίλη και η κυκλοσπιρίνη

Τα νέα φάρμακα

- Μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη φάρμακα
- Υδροξυχλωροκίνη
- Γλυκοκορτικοειδή (Κορτιζόνη)
- Ανοσορρυθμιστικά/ανοσοκατασταλτικά
- ✓ Κυκλοσφαμίδα
- ✓ Αζαθειοπρίνη
- ✓ Μυκοφαινολική μοφετίλη
- ✓ Κυκλοσπορίνη
- ✓ Μεθοτρεξάτη
- ✓ Λεφλουνομίδη
- Διάφορα άλλα φάρμακα
- ✓ Δαψόνη
- ✓ Δαναζόλη
- ✓ Ενδοφλέβια ανοσοσφαιρίνη κ.ά.

Συμπληρωματικές / εναλλακτικές θεραπείες

- Ειδικές δίαιτες
- Συμπληρώματα διατροφής
- Χειροπρακτική
- Ομοιοπαθητική
- Βελονισμός
- Μασάζ
- Έλαια και κρέμες

Μπορεί να προκληθεί

- Υπερκόπωση
- Καταστάσεις που προκαλούν έντονο στρες
- Έκθεση στον ήλιο και σε υπεριώδη ακτινοβολία
- Έκθεση στο κρύο και σε απότομες καιρικές αλλαγές
- Ιώσεις

Η ΕΞΑΡΣΗ

Τα συμπτώματα

- Η έντονη κόπωση
- Η εμφάνιση ή η επιδείνωση του πυρετού
- Η εμφάνιση ή η επιδείνωση του πόνου
- Το εξάνθημα
- Η ναυτία και ο εμετός
- Η ζάλη και ο πονοκέφαλος

Αντιμετώπιση της κόπωσης

- Να κοιμάται αρκετά
- Να καθιερώσει στη ζωή του τη μεσημβρινή ανάπαυση
- Να οργανώσει τη ζωή του και να ιεραρχήσει τις προτεραιότητές του
- Να ακολουθήσει μια υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή
- Να αποφεύγει καταστάσεις που προκαλούν στρες
- Να κάνει σωστή κατανομή των δυνάμεών του, να σταματά όταν νιώθει κουρασμένος και να συνεχίζει όταν αυτός νιώθει έτοιμος.

Πλεονεκτήματα της άσκησης

- Απελευθέρωση ενδορφινών
- Ενδυνάμωση του μυϊκού ιστού
- Ευλύγιστες αρθρώσεις
- Διατήρηση σωστού ΣΒ
- Πρόληψη της οστεοπόρωσης
- Έλεγχος του άγχους
- Βελτίωση της αιματικής κυκλοφορίας

Φροντίδα αρθρώσεων

- Ξεκούραση
- Υποστήριξη με νάρθηκες και μαξιλάρια
- Ειδικά στρώματα
- Αποφυγή μεταφοράς μεγάλου βάρους
- Φυσιοθεραπεία

Φροντίδα δέρματος

- Να αποφεύγει την έκθεση στον ήλιο μεταξύ των ωρών 10:00π.μ. και 16:00μ.μ. ιδίως το καλοκαίρι.
- Να χρησιμοποιεί αντηλιακή κρέμα με υψηλό δείκτη προστασίας σε όλη τη διάρκεια του χρόνου σε πρόσωπο και σώμα.
- Να τηρεί τους κανόνες προσωπικής υγιεινής.
- Να χρησιμοποιεί υποαλλεργικά καλλυντικά ή καλλυντικά για ιδιαίτερα ευαίσθητα δέρματα τα οποία πρέπει να δοκιμάζονται πριν χρησιμοποιηθούν.
- Να διατηρεί τα άκρα των χεριών και των ποδιών ζεστά με γάντια και μάλλινες κάλτσες κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
- Να διατηρεί σωστό σωματικό βάρος και να ακολουθεί υγιεινή διατροφή.

Εγκυμοσύνη και Σ.Ε.Λ.

- Ελαττωμένη γονιμότητα
- Επιδείνωση των συμπτωμάτων
- Εμφάνιση νόσου
- Αυξημένες πιθανότητες αποβολής
- Πρόωρη γέννα (25%)

**Καλά ενημερωμένοι ασθενείς,
με θετική στάση έναντι της πάθησης,
που συμμετέχουν ενεργά στη θεραπεία τους
και συνεργάζονται εποικοδομητικά με τον
γιατρό**

- Αισθάνονται λιγότερο πόνο,
- πραγματοποιούν λιγότερες ιατρικές επισκέψεις,
- αποκτούν αυτοπεποίθηση,
- αισιόδοξη στάση ζωής,
- αποτελούν ενεργά και δραστήρια μέλη της κοινωνίας
- και έχουν μια καλή πρόγνωση
- και μια καλή πορεία της πάθησης.

